

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
AGENCIJA ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

**INFORMACIJA O MIKROKREDITNOM SISTEMU
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
SA STANJEM NA DAN 31.12.2010. GODINE**

Sarajevo, mart 2011. godine

Sadržaj

1. UVOD.....	3
1.1. Podzakonski akti Agencije za poslovanje MKO.....	3
1.2. Trend poslovanja MKO u Federaciji BiH u 2010. godini.....	4
1.3. Potrebne mjere na nivou sektora s ciljem otklanjanja negativnih efekata poslovanja.....	4
2. STRUKTURA MIKROKREDITNIH ORGANIZACIJA.....	5
2.1. Kadrovi.....	5
3. ANALIZA FINANSIJSKOG STANJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA MKO.....	6
3.1. Bilans stanja.....	6
3.2. Kapital.....	8
3.3. Kreditni portfolio.....	9
3.4. Ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope na mikrokredite.....	13
3.5. Bilans uspjeha.....	15
4. ZAKLJUČCI I PREPORUKE.....	17

PRILOZI:

Prilog 1.	Osnovni podaci o MKO
Prilog 2.	Bilans stanja MKF
Prilog 3.	Bilans stanja MKD
Prilog 4.	Bilans uspjeha MKF
Prilog 5.	Bilans uspjeha MKD

GRAFIKONI:

Grafikon 1.	Iznos aktive MKO na dan 31.12.2010. godine u 000 KM
Grafikon 2.	Iznos bruto portfolia na dan 31.12.2010. godine u 000 KM
Grafikon 3.	Iznos kapitala MKO na dan 31.12.2010. godine u 000 KM
Grafikon 4.	Višak/manjak prihoda nad rashodima MKF, odnosno neto dobit/gubitak MKD na dan 31.12.2010. godine u 000 KM
Grafikon 5.	Prosječne ponderisane EKS na kratkoročne kredite prema izvještajima MKO u IV kvartalu 2010. godine
Grafikon 6.	Prosječne ponderisane EKS na dugoročne kredite prema izvještajima MKO u IV kvartalu 2010. godine
Grafikon 7.	Broj zaposlenih MKO na dan 31.12.2010. godine

1. UVOD

Zakonom o mikrokreditnim organizacijama („Službene novine Federacije BiH“, broj: 59/06) (Zakon o MKO) uređuje se osnivanje, registriranje, djelatnost, oblik organizovanja, poslovanje, način upravljanja, prestanak rada i nadzor poslovanja mikrokreditnih organizacija (MKO, odnosno mikrokreditnih fondacija (MKF) i mikrokreditnih društava (MKD) u Federaciji BiH. Nadležnosti Agencije za bankarstvo Federacije BiH (Agencija) nad ovim poslovima propisane su Zakonom o Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 9/96, 27/98, 20/00, 45/00, 58/02, 13/03, 19/03, 47/06, 59/06 i 48/08) i internim aktima Agencije, a svi navedeni poslovi obavljaju se u okviru Sektora za nadzor poslovanja mikrokreditnih organizacija.

1.1. Podzakonski akti Agencije za poslovanje MKO

Poslovanje MKO bliže se uređuje podzakonskim aktima Agencije, odnosno odlukama usvojenim od Upravnog odbora Agencije, objavljenim u „Službenim novinama Federacije BiH“ broj: 27/07 (deseta odluka objavljena je u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj: 32/10) i uputstvima za poslovanje MKO usvojenim od direktora Agencije.

Odluke Agencije za poslovanje MKO

1. Odluka o uslovima i postupku za izdavanje dozvole za rad mikrokreditnoj fondaciji nastaloj promjenom oblika mikrokreditne organizacije;
2. Odluka o uslovima i postupku izdavanja i oduzimanja dozvole za rad i drugih saglasnosti mikrokreditnim organizacijama;
3. Odluka o uslovima i postupku za izdavanje dozvole za rad i saglasnosti za sticanje vlasničkih udjela ulaganjem i prijenosom imovine mikrokreditne fondacije;
4. Odluka o nadzoru poslovanja mikrokreditnih organizacija;
5. Odluka o obliku i sadržaju izvještaja koje mikrokreditne organizacije dostavljaju Agenciji za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i rokovima izvještavanja;
6. Odluka o visini i načinu formiranja i održavanju rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija;
7. Odluka o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite,
8. Odluka o ostalim općim uslovima za poslovanje mikrokreditne organizacije,
9. Odluka o naknadama koje mikrokreditne organizacije plaćaju Agenciji za bankarstvo Federacije BiH i
10. Odluka o uslovima i načinu postupanja mikrokreditne organizacije po prigovoru klijenta.

Uputstva Agencije za poslovanje MKO

1. Uputstvo za primjenu Odluke o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite;
2. Uputstvo za izračunavanje ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope;
3. Uputstvo za izračunavanje prilagođenog povrata na aktivu;
4. Uputstvo za izračunavanje pokazatelja operativne efikasnosti i
5. Uputstvo za izradu izvještaja mikrokreditnih organizacija.

1.2. Trend poslovanja MKO u Federaciji BiH u 2010. godini

Tokom 2010. godine nastavljen je pad bruto portfolia MKO uslijed restriktivnijih politika kreditiranja koje su MKO uvele kao odgovor na povećanje kreditnih rizika te povećanih otpisa kredita koji su u kašnjenju više od 180 dana. U poređenju sa krajem 2009. godine, postepeno se smanjuje negativan rezultat poslovanja mjeren ostvarenim neto rezultatom preračunatim na godišnjem nivou na prosječnu aktivu. Operativna održivost organizacija mjerena operativnim prihodima na operativni rashod poboljšana je u poređenju sa rezultatom ostvarenim u istom periodu prethodne godine. Pokazatelji kvalitete kreditnog portfolia bilježe relativno poboljšanje. Omjer rezervi za kreditne gubitke u odnosu na portfolio je u poboljšanju, te je sa 7,9% smanjen na 5,7%. Rizični portfolio je poboljšana sa 8,6% na 6,18%. Vanbilansna evidencija u odnosu na prethodnu godinu, uvećana je za 82%. Evidentno je i povećanje trenda restrukturiranih zajmova. Zbog usporenog kreditiranja, MKO su prelikvidne, a udio sredstava koja zarađuju, odnosno kreditni portfolio bilježi značajan pad u odnosu na kraj 2009. godine.

Iskazani trend poslovanja u ovom periodu rezultat je poboljšanja sistema internih kontrola kod većeg broja MKO, prilagođavanja kreditnih politika i procedura naglašavanju važnosti naplate u poređenju sa dosadašnjim fokusom na isplate kredita, te fokusiranju na poboljšanje održivosti organizacija. Međutim posljedice strategija agresivnog rasta većine MKO-a iz prethodnih perioda, trenutni ekonomski ambijent kao i opće raspoloženje javnog mnijenja prema sektoru ostavilo je značajne negativne efekte po razvoj MKO, a koje, čini se, mogu biti prevaziđene samo restrukturiranjem MKO sektora.

1.3. Potrebne mjere na nivou sektora s ciljem otklanjanja negativnih efekata poslovanja

Agencija kao potrebne mjere za otklanjanje negativnih efekata poslovanja i zaštite doniranih sredstava vidi u izmjeni Zakona o MKO s ciljem uklanjanja nedorečenosti važećih propisa, poboljšanju podzakonske regulative kao rezultat izmjena zakona, definiranju svih važnih aspekata poslovanja MKO, poboljšanju segmenta upravljanja i rukovođenja, ograničenju transakcija sa povezanim licima i sl. Također, novi zakonski okvir bi omogućio stvaranje zakonskih preduslova za uvođenje instituta savjetnika sa posebnim ovlaštenjima u slučaju značajnih nepravilnosti u radu i gubitaka MKO.

Konsolidacija na nivou MKO i dalje je imperativ za ozdravljenje sektora u narednom periodu čime bi se stabilizirao mikro kreditni sektor, smanjile posljedice ekscesivne konkurencije, povećala kompetentnost upravnih odbora, menadžmenta i ostalog osoblja MKO, ojačala kapitalna baza manjeg broja jačih i zdravijih MKO, te postigle značajne uštede na troškovima poslovanja što bi u konačnici utjecalo i na smanjenje kamatnih stopa na mikro kredite.

Agencija će i dalje insistirati na punoj primjeni i provođenju zakona i podzakonskih akata Agencije, poboljšanju transparentnosti poslovanja MKO, prevazilaženju nastalih problema u kvaliteti kreditnog portfolia, obaveznoj razmjeni informacija na nivou sektora i Centralnog registra kredita CBBiH, poboljšanju institucionalnih kapaciteta i internih kontrola u MKO te odgovornom kreditiranju i ostvarivanju misije i ciljeva mikro kreditnog sektora što podrazumijeva obavljanje djelatnosti mikro kreditiranja s ciljem poboljšanja materijalnog položaja korisnika mikro kredita, povećanja zaposlenosti i pružanja potpore razvoju poduzetništva.

2. STRUKTURA MIKROKREDITNIH ORGANIZACIJA

U Federaciji BiH sa 31.12.2010. godine, dozvolu za rad Agencije ima 18 MKO, od toga 17 MKF (neprofitne organizacije) i 1 MKD (profitna organizacija), te 40 organizacionih dijelova MKD čije je sjedište u Republici Srpskoj. Jedna MKF pokrenula je postupak prestanka rada, te nije dostavila kvartalne izvještaje, stoga su u Informaciju uključeni podaci za 16 MKF. Sve MKF koje su dobile dozvolu za rad Agencije izvršile su preregistraciju u skladu sa Zakonom o MKO, odnosno nastale su promjenom oblika MKO osnovanih shodno Zakonu o mikrokreditnim organizacijama („Službene novine Federacije BiH, broj: 24/00) (Zakon o MKO iz 2000. godine). Stoga, sve MKF zakonski su pravni slijednik imovine, prava i obaveza MKO osnovanih u skladu sa Zakonom o MKO iz 2000. godine. U Prilogu 1. nalaze se osnovni podaci o MKF i MKD kojima je Agencija izdala dozvolu za rad za obavljanje poslova davanja mikrokredita.

Kao rezultat racionalizacije troškova MKO, a prvenstveno MKF, sa 31.12.2010. godine, nastavljen je trend zatvaranja organizacionih dijelova MKF sa sjedištem u Federaciji BiH, te je u odnosu na 31.12.2009. godine ukupan broj organizacionih dijelova sa sjedištem u Federaciji BiH manji za oko 10%. MKF sa sjedištem u Federaciji BiH imaju ukupno 362 organizacionih dijelova, od čega u Federaciji BiH 238, Republici Srpskoj 121 i Distriktu Brčko 3. Ukupno 211 organizacionih dijelova MKF sa sjedištem u Federaciji BiH ima ovlaštenja za dodjelu mikrokredita, stoga su upisani u Registar mikrokreditnih fondacija u Federaciji BiH kod Federalnog ministarstva pravde. Organizacione dijelove izvan Federacije BiH ima 9 MKF.

Agencija je dala dozvole za rad organizacionih dijelova jednog MKD koje ima sjedište u Republici Srpskoj, a koje u Federaciji BiH posluje putem 40 poslovnih jedinica i terenskih ureda.

2.1. Kadrovi

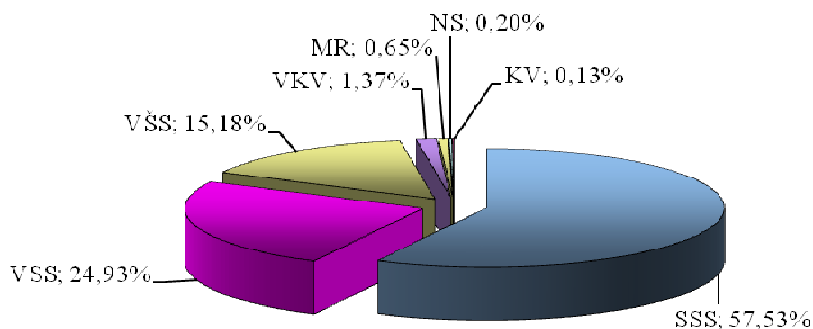
Tabela 1. Kvalifikaciona struktura zaposlenih

Rb.	Kvalifikacija	31.12.2009.		Ukupno	Učešće	31.12.2010.		Ukupno	Učešće	Indeks
		MKF	MKD			MKF	MKD			
1	2	3	4	5=(3+4)	6	7	8	9=(7+8)	10	11=9/5
1.	NS	4	0	4	0	3	0	3	0	75
2.	KV	2	0	2	0	2	0	2	0	100
3.	VKV	23	0	23	1	21	0	21	1	91
4.	SSS	1137	3	1140	64	876	3	879	58	77
5.	VŠS	214	0	214	12	232	0	232	15	108
6.	VSS	394	3	397	22	378	3	381	25	96
7.	MR	10	0	10	1	10	0	10	1	100
UKUPNO		1784	6	1790	100	1522	6	1528	100	85

Sa 31.12.2010. godine, mikrokreditni sektor zapošljava ukupno 1.528 radnika, što je za 262 radnika ili 15% manje u odnosu na 31.12.2009. godine. MKF zapošljavaju 1522 radnika ili 99,6%, a MKD 6 radnika ili 0,4%.

U strukturi zaposlenih najveće je učešće SSS od 57,53%, VSS od 24,93% i VŠS od 15,18%. Procent učešća zaposlenih sa višom stručnom spremom je u porastu dok je procent učešća zaposlenih sa visokom i srednjom stručnom spremom u padu u odnosu na 31.12.2009. godine.

Kvalifikacijska struktura zaposlenih na dan 31.12.2010. godine

3. ANALIZA FINANSIJSKOG STANJA I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA MKO

Funkciju nadzora MKO, Agencija obavlja kontrolom na licu mjesta (*on-site*) i analizom izvještaja koje MKO dostavljaju Agenciji (*off-site*), shodno Zakonu o MKO i podzakonskim aktima Agencije. Izvještajnu osnovu čine kvartalni izvještaji o bilansu stanja, kapitalu, kreditima, rezervama za kreditne gubitke, rezultatima poslovanja i drugi izvještaji o pojedinim segmentima poslovanja, te mjesečni izvještaj o kamatnim stopama.

3.1. Bilans stanja

Tabela 2. Bilans stanja MKO

u 000 KM

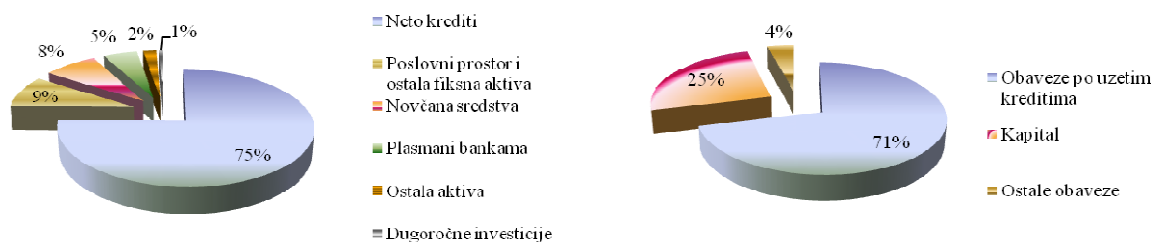
OPIS	31.12.2009. godine					31.12.2010. godine					Indeks
	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	
1	2	3	4	5	6=(2+4)	7	8	9	10	11=(7+9)	12
AKTIVA											
1. Novčana sredstva	64.748	8	13	1	64.761	47.527	8	36	3	47.563	73
2. Plasmani bankama	41.084	5	0	0	41.084	28.751	5	0	0	28.751	70
3. Krediti	640.886		1.080		641.966	458.551		1.276		459.826	72
4. Minus: rezerv. za kred. gubitke	50.924		75		50.999	26.214		36		26.250	51
5. Neto krediti	589.962	77	1.005	90	590.967	432.337	75	1.240	91	433.576	73
6. Posl. prostor i ost. fik. aktiva	51.927	7	91	8	52.018	49.115	9	84	6	49.200	95
7. Dugor. investicije	2.000	0	0	0	2.000	3.500	1	0	0	3.500	175
8. Ostala aktiva	20.446	3	14	1	20.460	14.319	2	9	1	14.328	70
9. Minus: rezerv. na ost. st. aktive, osim kredita	1.610		0	0	1.610	701	0	0	0	701	44
UKUPNO AKTIVA	768.557	100	1.123	100	769.680	574.848	100	1.369	100	576.217	75
PASIVA											
10. Obaveze po uzetim kreditima	590.749	77	433	39	591.181	409.898	71	598	44	410.496	69
11. Ostale obaveze	24.142	3	44	4	24.186	23.025	4	71	5	23.096	95
12. Kapital	153.666	20	646	58	154.312	141.924	25	700	51	142.625	92
UKUPNO PASIVA	768.557	100	1.123	100	769.680	574.848	100	1.369	100	576.217	75
Vanbilansna evidencija	79.269		34		79.303	144.521		88		144.609	182

Bilansna suma MKO sa 31.12.2010. godine iznosi 576,2 miliona KM i za 193,4 miliona KM ili 25% manja je u odnosu na stanje sa 31.12.2009. godine, a u odnosu na kraj 2008. godine, bilansna suma je manja za 325,7 miliona KM ili 36%. Rast bilansne sume bilježi 1 MKF i 1 MKD, a pad je zabilježilo 15 MKF. Pad bilansne sume veći od 10% u odnosu na kraj 2009. godine zabilježile su 4 MKF, pad preko 20% bilježi 5 MKF, preko 30%, 4 MKF i preko 40% pad bilježe 2 MKF. Najveće učešće u ukupnom bilansu MKO ima šest MKF sa aktivom u iznosu od 533,6 miliona KM ili 93%.

U strukturi aktive MKO, novčana sredstva iznose 47,6 miliona KM ili 8% sa stopom pada od 27% u odnosu na 31.12.2009. godine i većinom se odnose na novčana sredstva MKF. Plasmani bankama iznose 28,7 miliona KM ili 5%. Neke MKF se mogu suočiti sa rizikom likvidnosti, a investitori generalno pokazuju visok stepen opreza uslijed iskazanih rezultata poslovanja odnosno trenda koji iskazuje sektor, čime se fondacijama ograničava pristup novim kreditima kojim bi zadovoljili kratkoročne obaveze što uz lošu naplatu kredita može dovesti do nelikvidnosti.

Neto krediti, odnosno bruto krediti umanjani za rezervisanja za kreditne gubitke iznose 433,6 miliona KM ili 75% ukupne aktive i manji su za 157,4 miliona KM ili 27% u odnosu na kraj prethodne godine, odnosno za 376,1 miliona KM ili 46% u odnosu na 31.12.2008. godine. Pad neto kredita veći od 20% zabilježilo je 13 MKO (od toga čak 6 MKF imaju pad veći od 30%), a samo su 1 MKF i 1 MKD imale veći nivo neto kredita u odnosu na kraj prethodne godine.

Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva iznose 49,2 miliona KM ili 9% ukupne aktive i bilježe pad od 5% u odnosu na kraj prethodne godine. Pet MKF imaju procent fiksne aktive u ukupnoj aktivi veći od dozvoljenog iznosa. Iznos od 17,1 milion KM ili 3% odnosi se na dugoročne investicije (3,5 miliona KM) i ostalu aktivu u iznosu od 13,6 miliona KM (umanjenu za rezervisanja na ostale stavke aktive osim kredita), koju čine obračunate kamate, avansi, aktivna vremenska razgraničenja i drugo. Dugoročne investicije odnose se na jednu MKF, dok dvije MKF imaju procent ostale aktive veći od 10% u odnosu na ukupnu aktivu.

U strukturi pasive MKO, obaveze po uzetim kreditima su osnovni izvor sredstava i iznose 410,5 miliona KM ili 71% ukupne pasive i manji su za 31% u odnosu na 31.12.2009. godine.

Tabela 3. Ročna struktura uzetih kredita

u 000 KM

OPIS	31.12.2009. godine				31.12.2010. godine				Indeks
	MKF	MKD	UKUPNO	%	MKF	MKD	UKUPNO	%	
1					6	7	8=(6+7)	9	10=8/4
1. Obaveze po uzetim kratkor. kreditima	124.041	433	124.474	21	88.871	513	89.384	22	72
2. Obaveze po uzetim dugoroč. kreditima	466.708	0	466.708	79	321.027	86	321.113	78	69
UKUPNO	590.749	433	591.181	100	409.898	598	410.496	100	69

Od ukupnih obaveza po uzetim kreditima, dugoročni krediti iznose 321,1 milion KM ili 78% i imaju stopu pada od 31% u odnosu na kraj prethodne godine. Od ukupnih obaveza po uzetim kreditima, kratkoročni krediti iznose 89,4 miliona KM ili 22% i imaju stopu pada od 28% u odnosu na kraj prethodne godine. Na obaveze po uzetim kreditima na MKF odnosi se 409,9 miliona KM ili 99,8% od ukupnih obaveza po uzetim kreditima.

Najznačajniji kreditori MKO su¹:

- 1.) AECI – Agencija za međunarodnu saradnju Kraljevine Španije (47,9 miliona KM);
- 2.) EFSE – Evropski fond za Jugoistočnu Evropu, Luksemburg (43,5 miliona KM);
- 3.) EBRD – Evropska banka za obnovu i razvoj, Velika Britanija (36,8 miliona KM);
- 4.) DWM – Developing World Markets, SAD (32,3 miliona KM);
- 5.) Razvojna banka Federacije BiH² (25,5 miliona KM);
- 6.) ICO – Instituto de Credito Oficial, Španija (22,5 miliona KM);
- 7.) Blue Orchard Finance S.A., Švicarska (22,3 miliona KM);
- 8.) Oikokredit, Holandija (17,8 miliona KM);
- 9.) Dexia Microcredit, Švicarska (14,9 milion KM);
- 10.) Triodos – Doen, Holandija (12,7 milion KM);
- 11.) Triple Jump, Holandija (10,8 miliona KM);
- 12.) Mercy Corps, SAD (9,4 miliona KM);
- 13.) Symbiotics, Švicarska (8,8 miliona KM),
- 14.) Global Microfinance Facility (8,8 miliona KM);
- 15.) NLB Tuzlanska banka d.d. Tuzla (6,3 miliona KM) i drugi.

Ostale obaveze iznose 23,1 milion KM ili 4% ukupne pasive, a čine ih obaveze prema zaposlenim, dobavljačima, pasivna vremenska razgraničenja i drugo. Ukupno 4 MKF imaju procent ostalih obaveza veći od 10% u odnosu na ukupne obaveze.

Vanbilansna evidencija iznosi 144,6 miliona KM, koju čine otpisana kreditna potraživanja (143,3 miliona KM) i komisioni poslovi (1,3 miliona KM) i za 82% je veća od stanja sa 31.12.2009. godine. Ovako značajno povećanje iznosa vanbilansne evidencije u 2010. godini rezultat je povećanja otpisa kredita, kao i korektnijeg iskazivanja stanja prema Odluci o visini i načinu formiranja i održavanja rezervi za kreditne gubitke („Službene novine Federacije BiH“, broj: 27/07) većine MKO po kojoj su, sva potraživanja dospjela, a nenaplaćena preko 180 dana, utužena i isknjižena iz bilansa stanja u vanbilans do njihove naplate ili trajnog otpisa.

3.2. Kapital

Ukupni kapital MKO na dan 31.12.2010. godine iznosi 142,6 miliona KM ili 25% ukupne pasive i manji je za 11,7 miliona KM ili 8% u odnosu na kraj prethodne godine, odnosno za 50,8 miliona KM ili 26% u odnosu na 31.12.2008. godine. Kapital MKF iznosi 141,9 miliona MKF ili 99,5%, a kapital jednog MKD 0,7 miliona KM ili 0,5%.

¹ Od 44 evidentirana kreditora, u Informaciji su navedeni samo najznačajniji kreditori MKO.

² Sredstva su plasirana u okviru Projekta lokalnih inicijativa LIP I i LIP II koja su Odlukom Vlade Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br: 78/06 i 34/07) na upravljanje prenesena Razvojnoj banci Federacije BiH.

Tabela 4. Struktura kapitala MKO

u 000 KM

OPIS	31.12.2009. godine					31.12.2010. godine					Indeks
	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	Stanje za MKF	%	Stanje za MKD	%	UKUPNO	
1	2	3	4	5	6=2+4	7	8	9	10	11=7+9	12=11/6
Donirani kapital	43.212	28	0	0	43.212	42.619	30	0	0	42.619	99
Osnovni kapital	5.770	4	600	93	6.370	9.957	7	600	86	10.557	166
Višak/manjak pr. nad ras.	98.843	64	0	0	98.843	84.856	60	0	0	84.856	86
Emisiona ažia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Neraspoređena dobit	0	0	46	7	46	0	0	3	0	3	6
Zakonske rezerve	0	0	0	0	0	0	0	98	14	98	
Ostale rezerve	5.841	4	0	0	5.841	4.493	3	0	0	4.493	77
UKUPNO KAPITAL	153.666	100	646	100	154.312	141.924	100	700	100	142.625	92

U strukturi kapitala najznačajniji je višak prihoda nad rashodima koji iznosi 85 miliona KM, te čini 60% ukupnog kapitala MKF, koji je manji za 14% u odnosu na kraj prethodne godine. Manjak prihoda nad rashodima u tekućoj godini ostvarilo je 11 MKF, a višak prihoda nad rashodima samo 5 MKF, dok je jedno MKD ostvarilo neto dobit. Neraspoređena dobit i rezerve jednog MKD iznose 101 hiljadu KM ili 14% ukupnog kapitala MKD.

Značajan izvor kapitala MKF čini donirani kapital koji iznosi 42,6 miliona KM ili 30% ukupnog kapitala i umanjen je za 1% u odnosu na kraj prethodne godine, dok jedno MKD nema doniranog kapitala. Osnovni kapital MKO na dan 31.12.2010. godine iznosi 10,5 miliona KM ili 7% ukupnog kapitala. Ostale rezerve iznose 4,5 miliona KM, ili 3% ukupnog kapitala i odnose se na 4 MKF.

3.3. Kreditni portfolio

Osnovna djelatnost MKO je mikrokreditiranje na koje se odnosi iznos od 459,8 miliona KM ili 80% ukupne aktive mikrokreditnog sektora. Nivo ukupnih kredita sektora zavisi od stanja kredita MKF na koje se odnosi 458,5 miliona KM ili 99,7% od ukupnih kredita, dok se na MKD odnosi 1,3 miliona KM ili 0,3% od ukupnih kredita. Neto krediti, koje čine ukupni krediti umanjeni za rezerve za kreditne gubitke prikazani su u Tabeli 5.

Tabela 5. Neto krediti

u 000 KM

Red. broj	OPIS	31.12.2009. godine			31.12.2010. godine			Indeks
		MKF	MKD	Ukupno	MKF	MKD	Ukupno	
1	2	3	4	5=(3+4)	6	7	8=(6+7)	9=8/5
1.	Kreditni	640.886	1.080	641.966	458.551	1.276	459.826	72
2.	Rezerve za kreditne gubitke	50.924	75	50.999	26.214	36	26.250	51
3.	Neto krediti (1.-2.)	589.962	1.005	590.967	432.337	1.240	433.576	73

Neto krediti iznose 433,6 miliona KM i za 27% su manji u odnosu na 31.12.2009. godine, odnosno za 376,1 milion KM ili 46% u odnosu na kraj 2008. godine. Krediti na bruto osnovi manji su za 28% u odnosu na kraj prethodne godine. Rezerve za kreditne gubitke iznose 26,2 miliona KM i manje su za 49% u odnosu na 31.12.2009. godine, a veće za 28% u odnosu na

kraj 2008. godine. Iako su rezerve za kreditne gubitke u apsolutnom iznosu značajno manje u odnosu na isti period prethodne godine, omjer rezervi za kreditne gubitke u odnosu na ukupan kreditni portfolio poboljšan je za 2,2% u odnosu na omjer prethodnog perioda.

Tabela 6. Sektorska i ročna struktura mikrokredita MKO na dan 31.12.2010. godine
u 000 KM

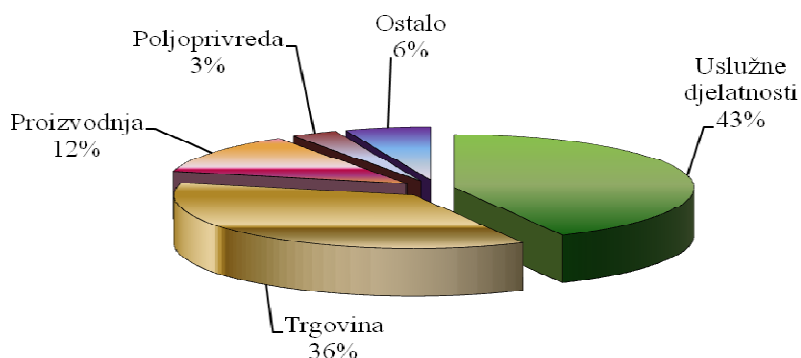
Red. broj	Mikrokrediti	Kratkoročni krediti	Dugoročni krediti	Dospjela potraživanja	UKUPNO	%
1	2	3	4	5	6=(3+4+5)	7
1.	Pravnim licima					
a.)	Uslužne djelatnosti	541	2.709	40	3.290	43%
b.)	Trgovina	733	2.000	64	2.797	36%
c.)	Poljoprivreda	72	168	3	243	3%
d.)	Proizvodnja	186	756	15	957	12%
e.)	Ostalo	66	372	11	449	6%
	UKUPNO 1:	1.598	6.005	133	7.736	100%
2.	Fizičkim licima					
a.)	Uslužne djelatnosti	8.073	88.098	1.758	97.928	22%
b.)	Trgovina	6.617	59.893	1.571	68.081	15%
c.)	Poljoprivreda	7.523	142.110	2.460	152.093	34%
d.)	Proizvodnja	2.300	26.835	504	29.639	6%
e.)	Stambene potrebe	2.755	51.208	861	54.824	12%
f.)	Ostalo	13.778	34.870	877	49.525	11%
	UKUPNO 2:	41.045	403.014	8.031	452.090	100%
	UKUPNO (1+2):	42.643	409.019	8.164	459.826	

Prema sektorskoj strukturi mikrokredita 452,1 milion KM ili 98% od ukupnih kredita plasirano je fizičkim licima, a 7,7 miliona ili 2% pravnim licima.

U ročnoj strukturi mikrokredita na kratkoročne kredite, u koje se uključuju i dospjela potraživanja odnosi se 50,8 miliona KM ili 11%, a na dugoročne kredite 409 miliona KM ili 89%. Sama dospjela potraživanja iznose ukupno iznose 8,2 miliona KM ili 2% od ukupnih kredita i gotovo u cijelosti se odnose na kredite fizičkim licima.

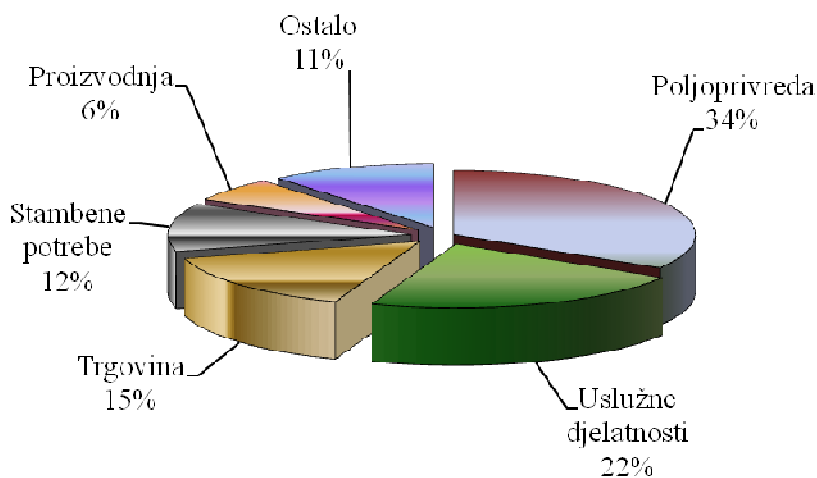
Prema granskoj strukturi najveći iznos, od ukupnog iznosa mikrokredita datih **pravnim licima**, plasiran je za uslužne djelatnosti i trgovinu – uslužne djelatnosti 3,3 miliona KM ili 43%, odnosno trgovina 2,8 miliona KM ili 36%. Za proizvodnju dat je 1 milion KM ili 12% od ukupnog iznosa mikrokredita datih pravnim licima, dok je za poljoprivredu dato 0,2 miliona KM ili 3%, a za ostale namjene 0,4 miliona KM ili 6%.

Sektorska struktura mikrokredita plasiranih pravnim osobama

Što se tiče kredita **fizičkim licima**, 152,1 milion KM ili 34% plasirano je za poljoprivredu, zatim 98 miliona KM ili 22% za uslužne djelatnosti, za trgovinu je plasirano 68,1 milion KM ili 15%, za stambene potrebe 54,8 miliona KM ili 12%, za proizvodnju 29,6 miliona KM ili 6%, te za ostalo 49,5 miliona KM ili 11%.

Sektorska struktura mikrokredita plasiranih fizičkim osobama

Na osnovu analize granske strukture zaključuje se da je mikrokreditiranje najvećim dijelom usmjereno na kreditiranje trgovine, poljoprivrede i uslužnih djelatnosti i uglavnom se odnosi na dugoročne kredite fizičkim licima.

Odlukom o visini i načinu formiranja i održavanja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija („Službene novine Federacije BiH“, broj: 27/07), MKO su dužne sva kreditna sredstva i druga potraživanja raspoređivati u određene grupe primjenom kriterija broja dana kašnjenja u otplati na način da za svaku grupu izdvaja rezerve za kreditne i druge gubitke na teret troškova poslovanja.

Osnovicu za obračun visine rezervi čini iznos neotplaćenog kredita, dospjele kamate i naknade i sve druge stavke kod kojih je MKO izložena riziku nemogućnosti naplate, odnosno poslovnog neuspjeha.

Iznosi potraživanja razvrstanih u zadane grupe i obračunate rezerve po tim grupama sa stanjem na dan 31.12.2010. godine vide se iz slijedeće tabele:

Tabela 7. Izvještaj o visini i načinu formiranja rezervi za kreditne gubitke na dan 31.12.2010. godine

u 000 KM

Red. broj	Dani kašnjenja	Stope rezervisanja	Iznos kredita	Dospjela kamata		Iznos ostalih stavki aktive	Rezervisanja			Ukupna rezervisanja
				Stopa rezervisanja	Iznos kamate		Po kreditima	Po dospjelim kamatama	Po ost. stavkama aktive	
1	2	3	4	5	6	7	$8=(4 \times 3)/100$	$9=(5 \times 6)/100$	$10=(7 \times 3)/100$	$11=(8+9+10)$
1.	1 - 15	2%	8.791	2%	186	478	176	4	10	189
2.	16 - 30	15%	11.995	100%	198	0	1.399	198	0	1.597
3.	31 - 60	50%	8.757	100%	298	0	4.148	298	0	4.447
4.	61 - 90	80%	5.085	100%	252	0	4.068	252	0	4.320
5.	91 - 180	100%	14.554	100%	1.144	0	14.554	1.144	0	15.698
6.	preko 180	Otpis	16.918		2.952	0				
UKUPNO			66.099		5.031	478	24.345	1.895	10	26.250

Kašnjenje u otplati duže od jednog dana imaju krediti u iznosu 49,2 miliona KM. Stopa kredita u kašnjenju preko jednog dana u 2010. godini iznosi 10,7% i manja je u odnosu na kraj prethodne godine kada je bila 14,9%

Ukupan iznos dospjelih kamata po aktivnim kreditima koji su u otplati duže od jednog dana iznosi 2,1 milion KM.

Ukupan iznos obračunatih rezervi po svim osnovama je 26,2 miliona KM.

- *Otplata kredita na teret jemaca* -

Negativan utjecaj i posljedice globalne ekonomske krize na finansijski sektor, posebno su izraženi kod poslovanja MKO kroz segment kreditiranja i kvalitet kreditnog portfolia. Zbog trenda rasta nenaplativih potraživanja, odnosno kašnjenja klijenata u plaćanju dospjelih kreditnih obaveza, došlo je do aktiviranja jemstava kod jednog broja kredita u kašnjenju, koji su imali ovakvu vrstu osiguranja, tako da je teret otplate tih kredita pao na jemce, odnosno žirante. S ciljem prikupljanja, praćenja i analize podataka o kreditima koje otplaćuju jemci, Agencija je od 31.12.2009. godine propisala novi izvještajni obrazac OKJ - otplata kredita na teret jemaca.

Prema izvještajima MKO u Federaciji BiH sa 31.12.2010. godine, 12.734 jemca ukupno su otplatila 4,2 miliona KM od ukupno odobrenog iznosa kredita od 52,6 miliona KM (9.036 kreditnih partija), što je za 83% više u odnosu na iznos otplate na teret jemaca u poređenju sa krajem prethodne godine (2,3 miliona KM, otplatilo je 7.235 jemca, dok je iznos ukupno odobrenih kredita bio 29,2 miliona KM – 4.957 kreditnih partija). Stanje preostalog duga na kraju 2010. godine iznosi 18,5 miliona KM (31.12.2009. godine: 13,8 miliona KM). Iz navedenih podataka može se zaključiti da se u 2010. godini značajno povećao iznos kredita koje otplaćuju jemci, kao i iznos otplate na teret jemaca.

3.4. Ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope na mikrokredite

Efektivna kamatna stopa na mikrokredite je tržišna cijena tih kredita, a obračunava se i iskazuje u skladu sa Odlukom o jedinstvenom načinu obračuna i iskazivanja efektivne kamatne stope na kredite i depozite („Službene novine Federacije BiH“, br: 27/07 i 46/09). U obračun efektivne kamatne stope uključuju se podaci o visini nominalne kamatne stope na kredite, iznosu naknada i provizija koje MKO izračunavaju klijentu u postupku odobravanja kredita i iznos naknada i provizija poznatih na dan izračuna, koje MKO izračunava klijentu tokom realizovanja ugovora o kreditu.

Ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope računaju se na novoodobrene kredite u izvještajnom mjesecu.

Tabela 8. Prosječne ponderisane nominalne i efektivne kamatne stope na mikrokredite za IV kvartal 2010. godine – po proizvodima

Rb.	OPIS	Ponderisana nominalna kamatna stopa (prosječna)	Ponderisana efektivna kamatna stopa (prosječna)
1.	Kratkoročni mikrokrediti za:		
1.1.	Uslužne djelatnosti	23,23%	33,28%
1.2.	Trgovinu	21,37%	32,16%
1.3.	Poljoprivredu	22,34%	33,04%
1.4.	Proizvodnju	24,01%	31,86%
1.5.	Stambene potrebe	24,15%	28,81%
1.6.	Nenamjenski-osnovne potrebe	33,57%	42,21%
1.7.	Ostalo	18,57%	26,53%
2.	Dugoročni mikrokrediti za:		
2.1.	Uslužne djelatnosti	26,42%	31,43%
2.2.	Trgovinu	26,94%	31,85%
2.3.	Poljoprivredu	21,35%	25,02%
2.4.	Proizvodnju	24,36%	28,19%
2.5.	Stambene potrebe	21,01%	24,74%
2.6.	Nenamjenski-osnovne potrebe	26,02%	31,80%
2.7.	Ostalo	23,69%	29,94%

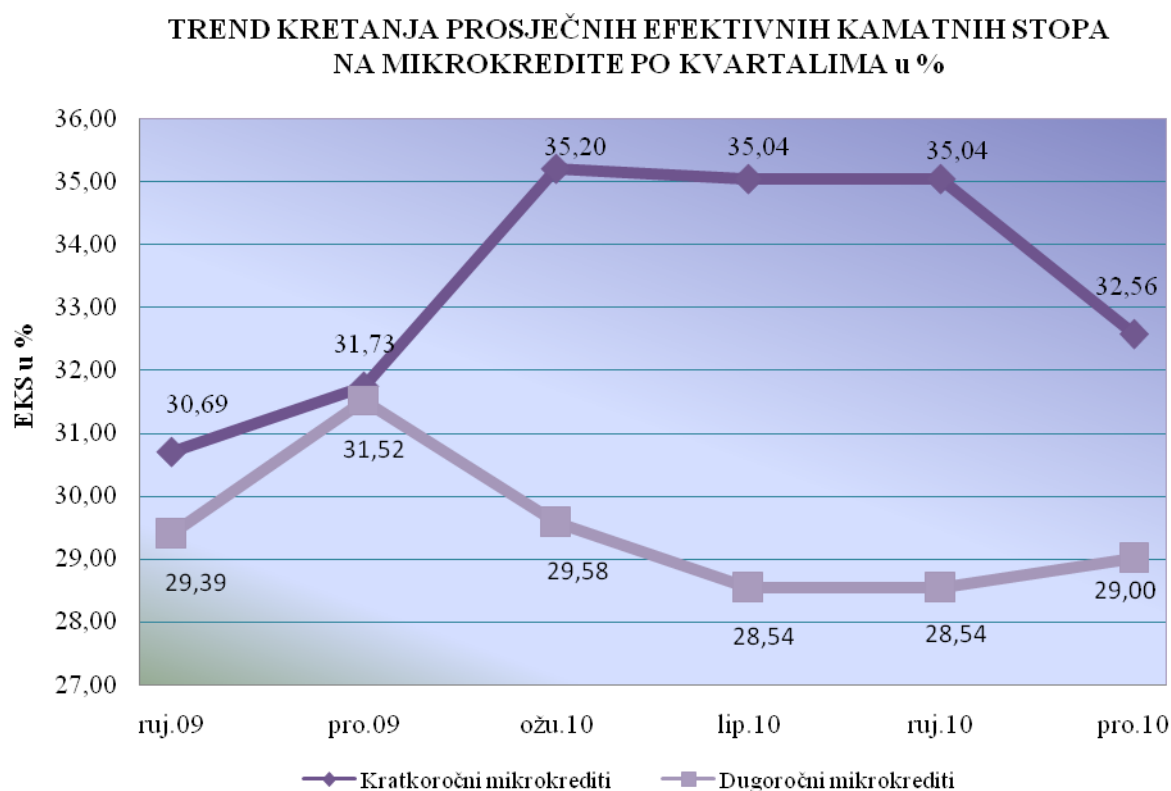
Za kratkoročne kredite, prosječna nominalna kamatna kreće se u rasponu od 18,57 % za ostalo do 33,57 % za nenamjenske kredite, a efektivna kamatna stopa u rasponu 26,53 % za ostale namjene do 42,21 % za nenamjenske kredite.

Prosječna nominalna kamatna stopa na dugoročne kredite kreće se u rasponu 21,01 % za stambene potrebe do 26,94 % za trgovinu, a efektivna kamatna stopa u rasponu od 24,74 % za stambene potrebe do 31,85 % za trgovinu.

Prosječne efektivne kamatne stope na kratkoročne i dugoročne mikrokredite u Federaciji BiH po kvartalima prikazane su u Tabeli 9.

Tabela 9. Prosječne efektivne kamatne stope (EKS) na mikrokredite po kvartalima

PROSJEČNA EKS u % za	30.09.09.	31.12.09.	31.03.10.	30.06.10.	30.09.10.	31.12.10.
Kratkoročne mikrokredite	30,69	31,73	35,20	35,04	35,04	32,56
Dugoročne mikrokredite	29,39	31,52	29,58	28,54	28,54	29,00

Formiranje kamatnih stopa na mikrokredite zavisi od troškova cijene kapitala koje MKO koriste za financiranje portfolia, administrativnih troškova, troškova rezervisanja za kreditne gubitke, te troška kapitalizacije. Više kamatne stope na mikrokredite u odnosu na kredite banaka se zaračunavaju kako bi organizacije pokrile navedene troškove poslovanja te postigle nivo finansijske održivosti kao garanta opstojnosti MKO. MKF koja ima najnižu EKS nije operativno i finansijski održiva, te troškove operacija finansira iz donacija.

3.5. Bilans uspjeha

Struktura bilansa uspjeha mikrokreditnog sektora Federacije BiH je prikazana u Tabeli 10.

Tabela 10. Bilans uspjeha MKO

u 000 KM

Red. broj	OPIS	Za period 01.01. - 31.12.2009. g.				Za period 01.01. - 31.12.2010. g.				Indeks
		MKF	MKD	Ukupno	%	MKF	MKD	Ukupno	%	
1	2	1	2	3=(1+2)	4	5	6	7=(5+6)	8	9=(7/3)
1.	PRIHODI PO KAMATAMA I SLIČNI PRIHODI									
1.1.	Prihodi od kamata i slični prihodi	166.287	216	166.503	96	114.522	292	114.814	94	69
1.2.	Operativni prihodi	7.441	42	7.483	4	7.305	46	7.352	6	98
2.	UKUPNI PRIHODI (1.1.+1.2.)	173.728	258	173.986	100	121.827	338	122.165	100	70
3.	RASHODI									
3.1.	Rashodi po kamatama i sl. rashodi	45.791	25	45.816	21	32.754	57	32.812	23	72
3.2.	Operativni rashodi	75.593	187	75.780	34	71.580	258	71.839	51	95
3.3.	Trošk. rezer. za kred. i dr. gubitke	98.349	28	98.377	45	36.085	33	36.118	26	37
4.	UKUPNI RASHODI (3.1.+3.2.+3.3.)	219.733	239	219.972	100	140.419	349	140.768	100	64
5.	VANREDNI PRIHODI	10.026	3	10.030		13.057	14	13.071		130
6.	VANREDNI RASHODI	3.474	0	3.474		5.332	0	5.332		153
7.	UKUPNO PRIHODI -RASHODI (2+5-4-6)	-39.453	23	-39.430		-10.868	3	-10.865		
8.	VIŠAK/MANJAK PRIHODA NAD RASHODIMA	-39.453				-10.868		-10.868		
9.	DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		23				3	3		
10.	POREZI		2				0	0		
11.	NETO DOBIT/GUBITAK		20				3	3		
12.	UKUPAN FIN. REZULTAT			-39.432				-10.865		

Ukupni prihodi MKO za period 01.01. - 31.12.2010. godine iznose 122,1 milion KM, od čega se 121,8 miliona KM ili 99,8% odnosi na prihode MKF, a 0,3 miliona KM ili 0,2% na prihode jednog MKD. U odnosu na isti period prethodne godine, ukupni prihodi su manji za 52 miliona KM ili 30%.

Najveći dio prihoda, odnosi se na prihode od kamata koji iznose 114,8 miliona KM ili 94% ukupnih prihoda i u odnosu na isti period prethodne godine, manji su za 51,7 miliona KM ili 31%.

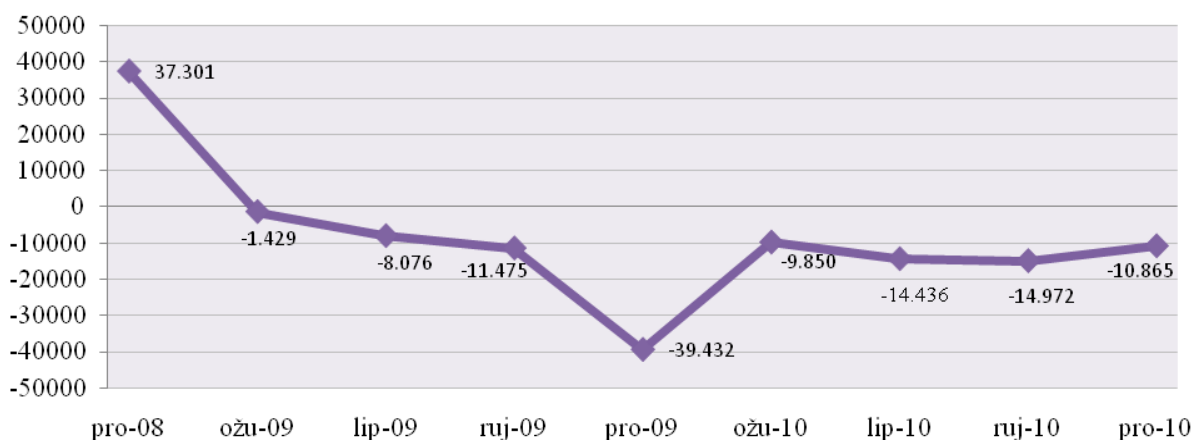
Ukupni rashodi iznose 140,7 miliona KM od kojih se 140,4 miliona ili 99,8% odnosi na rashode MKF, a 0,3 miliona KM ili 0,2% na rashode jednog MKD. U odnosu na isti period prethodne godine ukupni rashodi su manji za 79,2 miliona KM ili 36%.

U strukturi rashoda, 32,8 miliona KM ili 23% od ukupnih rashoda odnosi se na rashode po kamatama na uzete kredite i ostale slične rashode i u odnosu na isti period prethodne godine manji su za 13 miliona KM ili 28%. Operativni rashodi iznose 71,8 miliona KM ili 51% ukupnih rashoda i u odnosu na isti period prethodne godine, manji su za 3,9 miliona KM ili 5%. Operativni rashodi sastoje se od troškova plaća i doprinosa u iznosu od 38,5 miliona KM

(01.01.-31.12.2009.: 41,4 miliona KM), troškova poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režija u iznosu od 18 miliona KM (01.01.-31.12.2009.: 17,1 milion KM), te ostalih operativnih troškova u iznosu od 15,3 miliona KM (01.01.-31.12.2009.: 17,3 miliona KM). Troškovi rezervisanja za kreditne i druge gubitke iznose 36,1 milion KM ili 26% od ukupnih rashoda i u odnosu na isti period prethodne godine manji su za 62,3 miliona KM ili 63%.

Za period 01.01.-31.12.2010. godine, neto dobit jednog MKD iznosila je 3 hiljade KM (01.01. – 31.12.2009.: 20 hiljada KM). U ovom periodu MKF su ostvarile manjak prihoda nad rashodima u ukupnom iznosu od 10,8 miliona KM, dok su u istom periodu prethodne godine, MKF ostvarile manjak prihoda nad rashodima u ukupnom iznosu od 39,4 miliona KM. U periodu 01.01. – 31.12.2010. godine, od ukupno 16 MKF, manjak prihoda nad rashodima imalo je 11 MKF i to u ukupnom iznosu od 11,7 miliona KM, a višak prihoda nad rashodima ostvarilo je 5 MKF u ukupnom iznosu od 0,9 miliona KM.

Ukupan finansijski rezultat MKO po kvartalima u 000 KM

Na nivou mikrokreditnog sektora u Federaciji BiH, ostvaren je negativan finansijski rezultat u iznosu od 10,8 miliona KM i u odnosu na isti period prethodne godine, manji je za 28,6 miliona KM.

4. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Analizirajući izvještaje MKO sa 31.12.2010.godine možemo konstatovati slijedeće:

- Bilansna suma MKO sa 31.12.2010. godine iznosi 576,2 miliona KM, od čega se na MKF odnosi 574,8 miliona KM ili 99,8%, a na MKD 1,4 miliona KM ili 0,2% od ukupnog bilansa MKO;
- Bilansna suma MKO na kraju četvrtog kvartala 2010. godine bila je manja za 193,4 miliona KM ili 25% u odnosu na isti period prethodne godine, odnosno pala je za 325,7 miliona KM ili 36% u odnosu na kraj 2008. godine;
- Ukupni bruto krediti MKO sa 31.12.2010. godine iznose 459,8 miliona KM, a neto krediti 433,6 miliona KM i čine 75% ukupne aktive MKO;
- Osnovni izvor sredstava MKO su obaveze po uzetim kreditima koje na dan 31.12.2010. godine iznose 410,5 miliona KM ili 71% ukupne pasive MKO;
- Ukupni kapital MKO na dan 31.12.2010. godine iznosi 142,6 miliona KM, od čega kapital MKF iznosi 141,9 miliona KM, a kapital jednog MKD 0,7 miliona KM. Najznačajnije stavke kapitala MKF su višak prihoda nad rashodima u iznosu od 85 miliona KM koji čini 60% ukupnog kapitala MKF. Neraspoređena dobit i rezerve jednog MKD iznose 101 hiljadu KM ili 14% ukupnog kapitala MKD, dok osnovni kapital MKD iznosi 0,6 miliona KM ili 86% ukupnog kapitala MKD;
- U periodu 01.01. - 31.12.2010. godine, MKF su ostvarile višak prihoda nad rashodima u iznosu od 0,9 miliona KM, dok je manjak prihoda nad rashodima iznosio 11,7 miliona KM, što znači da su MKF sa 31.12.2010. godine poslovale s manjkom prihoda nad rashodima u ukupnom iznosu od 10,8 miliona KM. Jedno MKD je sa 31.12.2010. godine ostvarilo neto dobit u iznosu od 3 hiljade KM.

U narednom periodu MKO moraju intenzivno raditi na:

- Primjeni i provođenju zakona i podzakonskih akata Agencije;
- Poboljšanju sistema internih kontrola, efikasnosti poslovanja i optimizaciji resursa MKO;
- Odgovornom kreditiranju i ostvarivanju misije i ciljeva mikrokreditnog sektora;
- Prevazilaženju nastalih problema u kvaliteti kreditnog portfolia;
- Razmjeni informacija na nivou sektora i Centralnog registra kredita;
- Poboljšanju institucionalnih kapaciteta i podešavanju sistema isplate i naplate kredita;
- Očuvanju doniranih sredstava i
- Iznalaženju partnera za konsolidaciju MKO u okviru sektora radi osnaživanja sektora, stabilizacije tržišnih uvjeta i korištenja potencijala za dalji razvoj i osiguranja održivosti sektora.

PRILOZI

Prilog 1. Osnovni podaci o MKO

Prilog 2. Bilans stanja MKF

Prilog 3. Bilans stanja MKD

Prilog 4. Bilans uspjeha MKF

Prilog 5. Bilans uspjeha MKD

Prilog 1.

OSNOVNI PODACI O MKO

Rb.	Naziv mikrokreditne organizacije	Adresa i sjedište	Direktor	Tel/Fax	E-mail i Web	31.12.2010. godine	
						Iznos aktive u 000 KM	Broj zaposlenih
1.	MKD "ADRIA mikro" d.o.o. Mostar	Kneza Višeslava 14 88 000 MOSTAR	Duška Begović	036/ 348-891, 348-890 fax	adria.mikro@tel.net.ba	1.369	6
2.	MKF "BOSANSKO SELO" Srebrenik	21. Srebreničke brigade bb 75 350 SREBRENİK	Hajrudin Husanović	035/ 644-898 tel/fax	mobossel@bih.net.ba	552	5
3.	MKF "EKI" Sarajevo	Džemala Bijedića bb 71 000 SARAJEVO	Sadina Bina	033/ 754-370, 754-388 fax	sbina@mkoeki.com www.mkoeki.com	126.013	264
4.	MKF "LIDER" Sarajevo	Skenderija 68 71 000 SARAJEVO	Zijad Hasović	033/ 250-580, 250-581 fax	zijadh@lider.ba www.lider.ba	10.759	46
5.	"LOK MKF" Sarajevo	Skenderija 13 71 000 SARAJEVO	Nusret Čaušević	033/ 564-200, 564-201 fax	central.office@lok.ba www.lok.ba	77.008	227
6.	MKF "MELAHA" Sarajevo	Hamdije Kreševljakovića 59 71 000 SARAJEVO	Iso Abinun	033/ 205-737 tel/fax	iso@melaha.ba	950	3
7.	MKF "MIBA" Tuzla	Đorđa Mihajlovića 4/III 75 000 TUZLA	Mirsad Bahić	035/ 277-455 tel/fax	miba@vesta.ba www.miba.ba	620	4
8.	MKF "MI-BOSPO" Tuzla	Bosne srebrene bb 75 000 TUZLA	Nejira Nalić	035/ 270-283, 252-448 fax	mi-bospo@mi-bospo.org www.mi-bospo.org	40.198	129
9.	MKF "MIKRA" Sarajevo	Marka Marulića 2/VI 71 000 SARAJEVO	Sanin Čampara	033/ 616-162, 717-141 fax	mikra@mikra.ba www.mikra.ba	14.527	83
10.	MKF "MIKRO ALDI" Goražde	Panorama bb 73 000 GORAŽDE	Ferida Softić	038/ 226-456, 221-004 fax	mka.aldi@bih.net.ba www.mikroaldi.org	3.745	23
11.	"PARTNER MKF" Tuzla	15. maja bb 75 000 TUZLA	Senad Sinanović	035/ 300-250, 300-269 fax	partner@partner.ba www.partner.ba	130.177	261
12.	MKF "PRIZMA" Sarajevo	Bistrik Medresa 43 71 000 SARAJEVO	Kenan Crnkić	033/ 573-320, 446-583 fax	hq@prizma.ba www.prizma.ba	103.361	233
13.	"PRVA ISLAMSKA MKF" Sarajevo	Jukićeva 75 71 000 SARAJEVO	Edina Hadžimurtezić	033/ 666-224, 268-350 fax	info@islamic-relief.ba	1.532	11
14.	MKF "SANI" Zenica	Mehmedalije Tarabara 10 72 000 ZENICA	Sulejman Haračić	032/ 405-606 tel/fax	mikrosanizenica@yahoo.com	510	3
15.	MKF "SUNRISE" Sarajevo	Hamdije Kreševljakovića 51 71 000 SARAJEVO	Zoran Dučić	033/ 278-020, 278-032 fax	sunrise@microsunrise.ba www.microsunrise.ba	56.888	174
16.	MKF "VORTT-INVEST" Sarajevo	Azize Šaćirbegović 128 71 000 SARAJEVO	Mustafa Kapić	033/720-949, 720-941 fax	vorttdoo@yahoo.com	547	2
17.	MKF "ŽENE ZA ŽENE International" Sarajevo	Džemala Bijedića 130 71 000 SARAJEVO	Seida Sarić	033/ 770-010, 770-012 fax	general@zenezazene.ba www.womenforwomen.org	7.461	54
UKUPNO						576.217	1.528

Prilog 2.

BILANS STANJA MKF

u 000 KM

Red. broj	OPIS	31.12.2009. godine	%	31.12.2010. godine	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=5/3
AKTIVA						
1.	Novčana sredstva (1a+1b)	64.748	8	47.527	8	73
1a)	Gotov novac i nekamatonosni računi depozita	17.274	2	18.252	3	106
1b)	Kamatonosni računi depozita	47.474	6	29.275	5	62
2.	Plasmani bankama	41.084	5	28.751	5	70
3.	Kreditni	640.886		458.551		72
3a)	Rezerve za kreditne gubitke	50.924		26.214		51
3b)	Neto krediti (3-3a)	589.962	77	432.337	75	73
4.	Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	51.927	7	49.115	9	95
5.	Dugoročne investicije	2.000	0	3.500	0	175
6.	Ostala aktiva	20.446	3	14.319	2	70
7.	Minus: rezerv. na ost. stavke aktive, osim kredita	1.610		701		44
8.	UKUPNO AKTIVA	768.557	100	574.848	100	75
PASIVA						
9.	Obaveze po uzetim kratkoročnim kreditima	124.041	16	88.871	15	72
10.	Obaveze po uzetim dugoročnim kreditima	466.708	61	321.027	56	69
11.	Ostale obaveze	24.142	3	23.025	4	95
12.	UKUPNO OBAVEZE	614.891	80	432.924	75	70
13.	Donirani kapital	43.212		42.619		99
14.	Osnovni kapital	5.770		9.957		173
15.	Višak prihoda nad rashodima	140.934		110.607		78
15a)	za prethodne godine	139.202		109.641		79
15b)	za tekuću godinu	1.733		967		56
16.	Manjak prihoda nad rashodima	42.091		25.751		61
16a)	za prethodne godine	905		13.997		0
16b)	za tekuću godinu	41.186		11.754		29
17.	Ostale rezerve	5.841		4.493		77
18.	UKUPNO KAPITAL	153.666	20	141.924	25	92
19.	UKUPNO PASIVA	768.557	100	574.848	100	75
VANBILANSNA EVIDENCIJA						
	- otpisani krediti	79.269		143.250		181
	- komisioni poslovi					

Prilog 3.

BILANS STANJA MKD

u 000 KM

Red. broj	OPIS	31.12.2009. godine	%	31.12.2010. godine	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=5/3
AKTIVA						
1.	Novčana sredstva (1a+1b)	13	1	36	3	279
1a)	Gotov novac i nekamatonosni računi depozita	13	1	36	3	279
1b)	Kamatonosni računi depozita	0	0	0	0	0
2.	Plasmani bankama	0	0	0	0	0
3.	Kreditni	1.080		1.276		118
3a)	Rezerve za kreditne gubitke	75		36		48
3b)	Neto krediti (3-3a)	1.005	90	1.240	91	123
4.	Poslovni prostor i ostala fiksna aktiva	91	8	84	6	93
5.	Dugoročne investicije	0	0	0	0	0
6.	Ostala aktiva	14	1	9	1	0
7.	Minus: rezervir. na ost. stavke aktive, osim kredita	0		0		0
8.	UKUPNO AKTIVA	1.123	100	1.369	100	122
PASIVA						
9.	Obaveze po uzetim kratkoročnim kreditima	433	39	513	37	118
10.	Obaveze po uzetim dugoročnim kreditima	0	0	86	6	
11.	Ostale obaveze	44	4	71	5	161
12.	UKUPNO OBAVEZE	477	42	669	49	140
13.	Donirani kapital	0		0		0
14.	Osnovni kapital	600		600		100
15.	Emisiona ažia	0		0		0
16.	Neraspoređena dobit (16a+16b)	46		3		6
16a)	prethodnih godina	24		0		0
16b)	tekuće godine	23		3		11
17.	Zakonske rezerve	0		98		
18.	Ostale rezerve	0		0		0
19.	UKUPNO KAPITAL	646	58	700	51	108
20.	UKUPNO PASIVA	1.123	100	1.369	100	122
VANBILANSNA EVIDENCIJA						
	- otpisani krediti	34		88		259
	- komisioni poslovi	0		0		0

Prilog 4.

BILANS USPJEHA MKF

u 000 KM

Red. broj	OPIS	Za period 01.01. - 31.12.2009. g.	%	Za period 01.01. - 31.12.2010. g.	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=(5/3)
I	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi					
1.1.	Kamata po kamatonosnim računima depozita kod depozitnih institucija	687	0	788	1	115
1.2.	Kamate na plasmane bankama	307	0	1.275	1	415
1.3.	Kamate na kredite	164.760	99	111.727	98	68
1.4.	Ostali finansijski prihod	532	0	732	1	137
1.5.	Ukupno prihodi od kamata i slični prihodi (1.1. do 1.4.)	166.287	100	114.522	100	69
2.	Rashodi po kamatama i slični rashodi					
2.1.	Kamate na pozajmljena sredstva	42.930	94	30.263	92	70
2.2.	Ostali finansijski rashodi	2.861	6	2.491	8	87
2.3.	Ukupno rashodi po kamatama i slični rashodi (2.1. do 2.2.)	45.791	100	32.754	100	72
3.	Neto finansijski prihodi (1.5. - 2.3.)	120.496		81.768		68
II	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi					
4.1.	Naknade za izvršene usluge	6.794	91	6.692	92	98
4.2.	Ostali operativni prihodi	647	9	613	8	95
4.3.	Ukupno operativni prihodi (4.1. do 4.2.)	7.441	100	7.305	100	98
5.	Operativni rashodi					
5.1.	Troškovi plaća i doprinosa	41.232	55	38.428	54	93
5.2.	Troškovi poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režije	17.075	23	17.960	25	105
5.3.	Ostali operativni troškovi	17.286	23	15.192	21	88
5.4.	Ukupno operativni rashodi (5.1. do 5.3.)	75.593	100	71.580	100	95
6.	Troškovi rezervisanja za kreditne i druge gubitke	98.349		36.085		37
7.	Višak/manjak prihoda nad rashodima od redovnog poslovanja (3.+4.3.-5.4.-6.)	-46.005		-18.592		40
8.	Vanredni prihodi	10.026		13.057		130
9.	Vanredni rashodi	3.474		5.332		153
10.	Višak/manjak prihoda nad rashodima (7.+8.-9.)	-39.453		-10.868		28

Prilog 5.

BILANS USPJEHA MKD

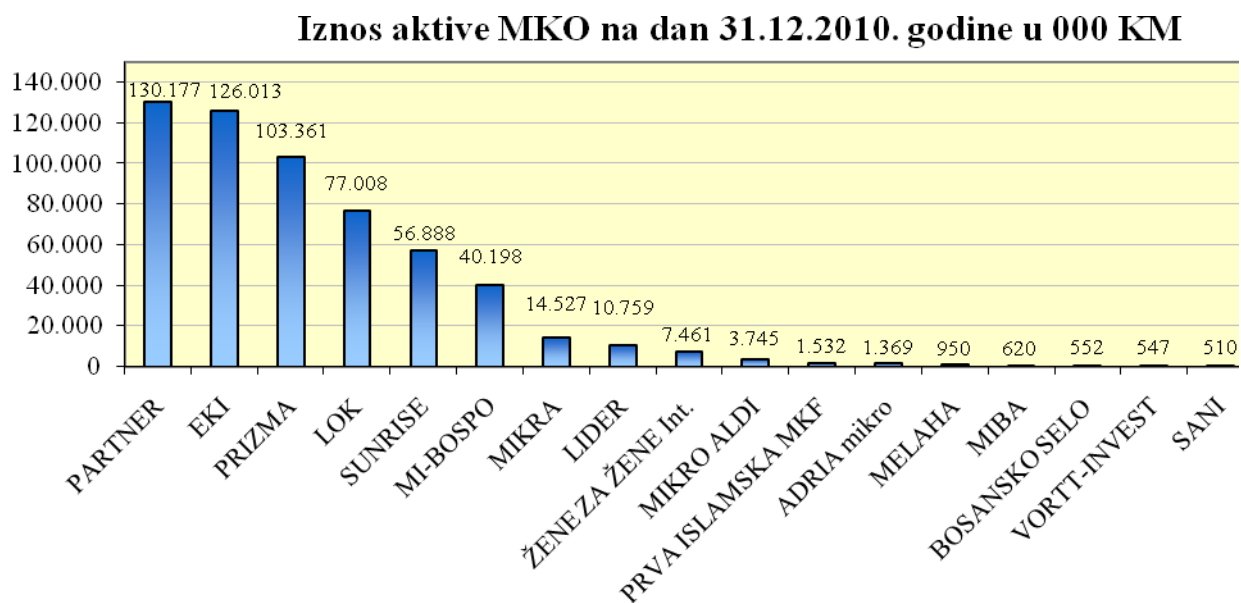
u 000 KM

Red. broj	OPIS	Za period 01.01. - 31.12.2009. g.	%	Za period 01.01. - 31.12.2010. g.	%	Indeks
1	2	3	4	5	6	7=(5/3)
I	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
1.	Prihodi od kamata i slični prihodi					
1.1.	Kamata po kamatonosnim računima depozita kod depozitnih institucija	0	0	0	0	0
1.2.	Kamate na plasmane bankama	0	0	0	0	0
1.3.	Kamate na kredite	214	99	290	99	135
1.4.	Ostali finansijski prihod	2	1	2	1	87
1.5.	Ukupno prihodi od kamata i slični prihodi (1.1. do 1.4.)	216	100	292	100	135
2.	Rashodi po kamatama i slični rashodi					
2.1.	Kamate na pozajmljena sredstva	25	100	56	98	228
2.2.	Ostali finansijski rashodi	0	0	1	2	0
2.3.	Ukupno rashodi po kamatama i slični rashodi (2.1. do 2.2.)	25	100	57	100	233
3.	Neto finansijski prihodi (1.5. - 2.3.)	192		235		122
II	OPERATIVNI PRIHODI I RASHODI					
4.	Operativni prihodi					
4.1.	Naknade za izvršene usluge	36	86	32	70	90
4.2.	Ostali operativni prihodi	6	14	14	30	230
4.3.	Ukupno operativni prihodi (4.1. do 4.2.)	42	100	46	100	110
5.	Operativni rashodi					
5.1.	Troškovi plaća i doprinosa	79	42	88	34	112
5.2.	Troškovi poslovnog prostora, ostale fiksne aktive i režije	72	38	72	28	100
5.3.	Ostali operativni troškovi	36	19	98	38	270
5.4.	Ukupno operativni rashodi (5.1. do 5.3.)	187	100	258	100	138
6.	Troškovi rezervisanja za kreditne i druge gubitke	28		33		122
7.	DOBIT/GUBITAK OD REDOVNOG POSLOVANJA (3.+4.3.-5.4.-6.)	19		-11		-55
8.	Vanredni prihodi	3		14		421
9.	Vanredni rashodi	0		0		0
10.	DOBIT/GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	23		3		14
11.	POREZ	2		1		24
12.	NETO DOBIT/GUBITAK	20		3		13

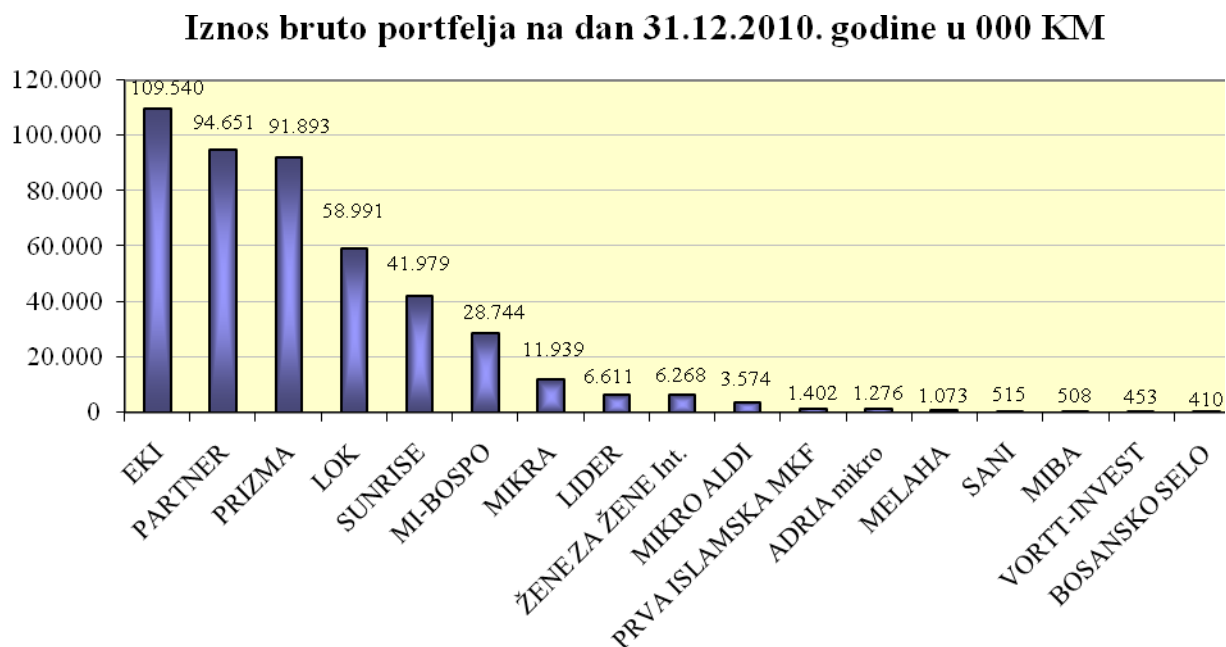
GRAFIKONI

- Grafikon 1. Iznos aktive MKO na dan 31.12.2010. godine u 000 KM
- Grafikon 2. Iznos bruto portfolia na dan 31.12.2010. godine u 000 KM
- Grafikon 3. Iznos kapitala MKO na dan 31.12.2010. godine u 000 KM
- Grafikon 4. Višak/manjak prihoda nad rashodima MKF,
odnosno neto dobit/gubitak MKD na dan 31.12.2010. godine u 000 KM
- Grafikon 5. Prosječne ponderisane EKS na kratkoročne kredite prema izvještajima MKO
u IV kvartalu 2010. godine
- Grafikon 6. Prosječne ponderisane EKS na dugoročne kredite prema izvještajima MKO
u IV kvartalu 2010. godine
- Grafikon 7. Broj zaposlenih MKO na dan 31.12.2010. godine

Grafikon 1.

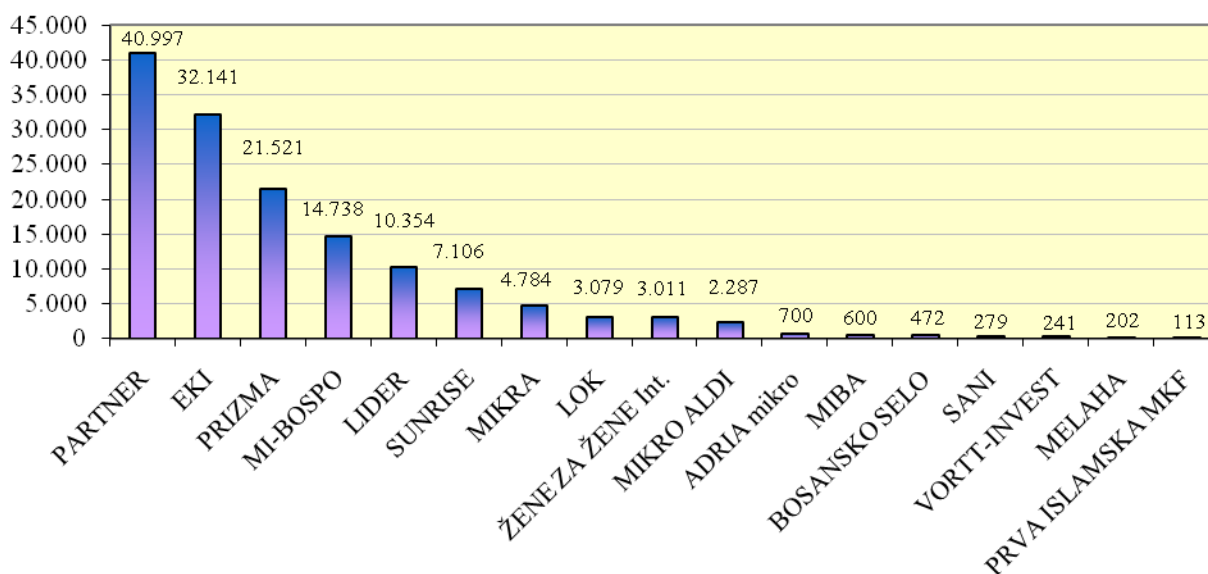

Grafikon 2.

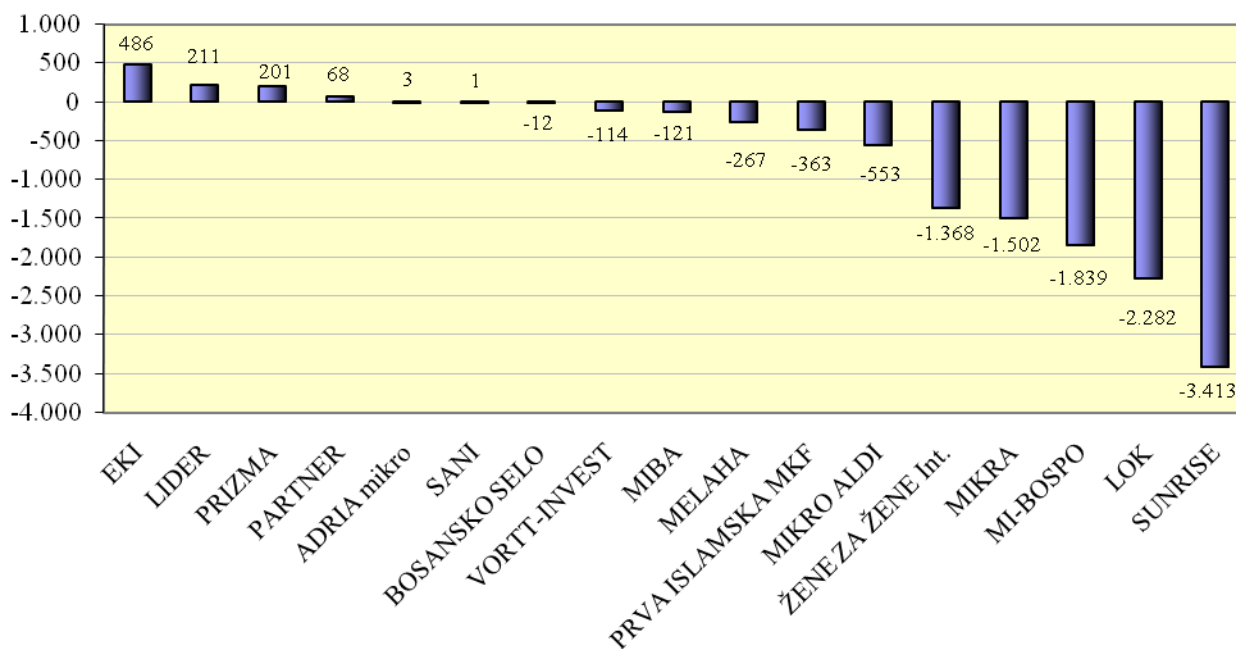
Grafikon 3.

Iznos kapitala MKO na dan 31.12.2010. godine u 000 KM

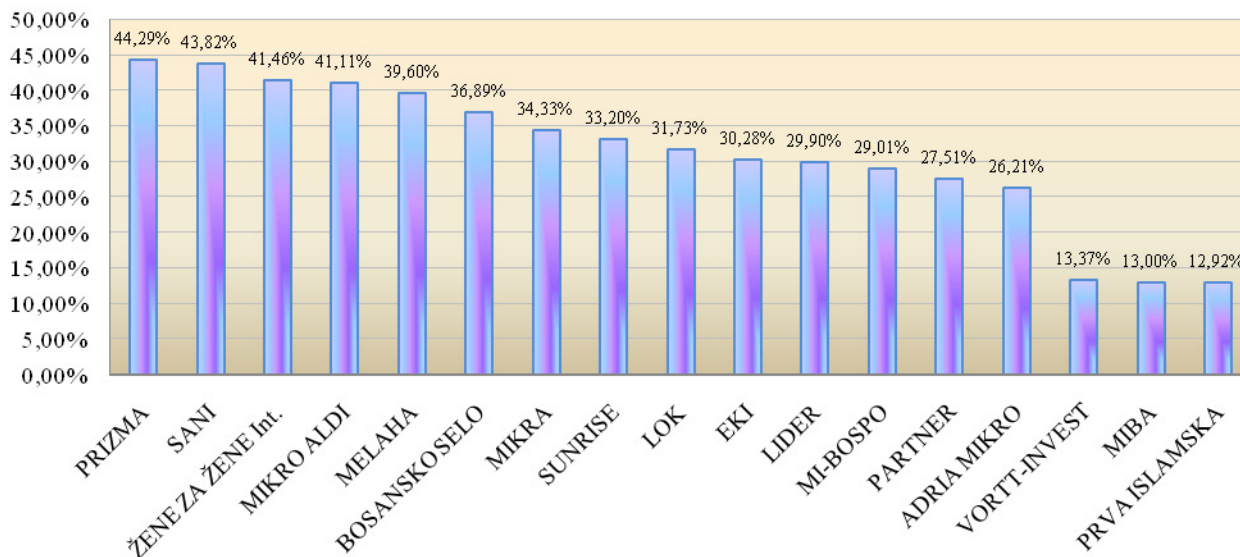
Grafikon 4.

**Višak/manjak prihoda nad rashodima MKF, odnosno
Neto dobit/gubitak MKD za period 01.01. - 31.12.2010. godine
u 000 KM**

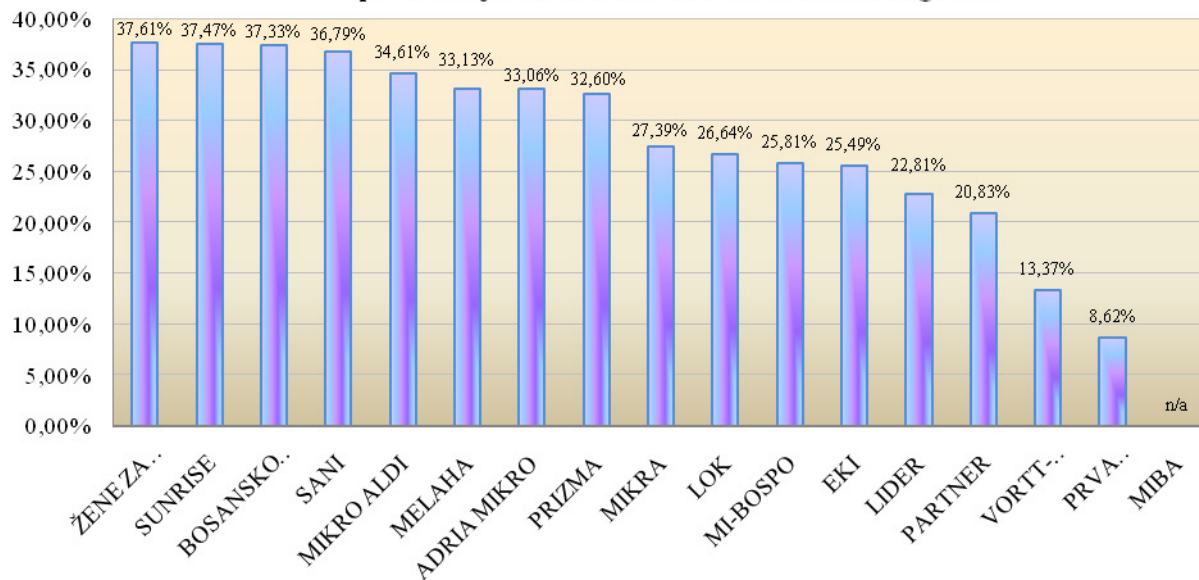
Grafikon 5.

**Prosječne ponderirane EKS na kratkoročne kredite
prema izvješćima MKO u IV kvartalu 2010. godine**

Grafikon 6.

**Prosječne ponderisane EKS na dugoročne kredite
prema izvješćima MKO u IV kvartalu 2010. godine**

Grafikon 7.

Broj zaposlenih na dan 31.12.2010. godine

